

Maribor

LABOR

Leto: III.

Maribor, četrtek 8. junija 1922.

Številka: 129.

K slavnostnemu dnevu.

Maribor, 7. junija.

Približal se je dan slavnosti in sva-
tovskega veselja, praznik, ki ga slavi
vsak dinastičen državljani. Dan poroke
našega kralja.

Tik pred Beogradom se srečata in
združita v večni objem Donava in Sa-
va. Donava je mogočna žila srednje
Evrope, Sava arterija jugoslovenske
zemlje. Donava prodre skozi alpski
svet in se izlije na široko ravan proti
črnemu morju. Sava objame slovensko
hrvaško in srbsko zemljo in se izlije v
Donavo. Beograd, stražar na meji med
vzhodom in zahodom, gleda že dolga
stoletja te odprte zemeljske žile. A nik-
dar še ni imel ta prirodni pojav toliko
simbolične lepote, kakor je ima v teh
trenutkih.

Pred dobrim stoletjem so izšli iz
kršne Šumadije Karagjorgjevići in
zrevolucionirali narod. Beograd je
postal Piemont jugoslovenskega nara-
da. Srbsko pleme je prvo izmed slovan-
skih plemen na Balkanu obnovilo svo-
jo državo. Dolga leta je Piemont zbi-
ral svoje moči, predno je krenil na sta-
ro Kosovo polje, da izpolni testament
kosovskih herojev. In komaj je bil od-
ložil zmagoviti meč, že ga je zvalila
zelena Sava. Široke slavonske ravnice,
lepo Posavje, kršna slovenska zemlja
s svojimi orjaškimi ledeniki; zgodovi-
na treh jugoslovanskih plemen, njihov
boj za osvobodjenje in ujedinjenje —
vse to je šumljalo v valovih Save, o
vsem tem je pripovedoval jugoslovans-
ki sel kraljevemu Beogradu. In v ve-
likem trenutku je posvetila Savo ju-
naška kri, prelita v herojski borbi za
ideale vsega jugoslovenskega naroda:
za osvobodjenje in ujedinjenje.

Vse to je za nami; ujedinjena do-
movina je tu, jugoslovanski Risorgi-
mento je dovršil svoje glavno fizično
delo. Sava je danes žila-dovodnica Slo-
vencev in Hrvatov k središču nove
države — kraljevemu Beogradu. In v
času, ko v šumadijski Topoli, na po-
svetnem gričku počiva telo očeta —
Osvoboditelja, reprezentanta velike
narodne epopeje, se v Beogradu zdru-
žujejo srca dveh mladih, dragocenih
življenj, kralja jugoslovenskega in ru-
manske kraljice.

Po modri Donavi plava slavnostno
okmčani brod in nosi Njo, izvoljenko
usode, k Savi, jugoslovenski reki, da
postane kraljica mlade, lepe države,
segajoče od izvira Save in od Sloven-
skih gor do stare Macedonije in do
sinjega Jadrana. Ponosen in lep kakor
ni bil še nikdar, jo čaka kraljevi Beo-
grad z njenim visokim ženinom na če-
lu. Donava je srčna žila Rumunije,
Sava je srčna žila Jugoslavije. Kralj
in kraljica sta srce državnega edin-
stva, žarišče patriotičnih čustev dina-
stiji udanih državljanov.

V tem trenutku, ki je najslavnost-
nejši dogodek na dvoru našega vladar-
ja, se jugoslovenski državljani zave-
dajo, kaj nam je v teh burnih časih,
ko se na znotraj še vedno ujedinjujemo
in ko imamo na zunaj toliko sovražni-

Slavnostni dnevi v Beogradu.

Prihod kraljeve neveste.

DKU Beograd, 7. junija. Neve-
sta kralja Aleksandra, rumunska prin-
cesa Marija, je dospela danes ob 5. uri
popoldne na krovu ladje »Stefan Cel-
mare« v spremstvu kraljeve obitelji v
Beograd, kjer je bila navdušeno spre-
jeta. V pristanišču so jo pričakovali
kralj Aleksander, princesa Jelena,
prince Pavel in Arzen, vojvoda Yor-
ški, nadalje ministriški predsednik Pa-
sić s člani kabineta, svečeništvo s pa-
trijarhom na čelu, predsednik narodne
skupščine, župan beograjski, vojvoda
Bojović ter člani diplomatskega zbor-
a.

Svečana seja narodne skupščine.

Beograd, 7. jun. Včeraj ob 11.
uri dop. se je vršila slavnostna seja
narodne skupščine. Prečitano se je po-
ročilo vlade o kraljevi poroki. Pred-
sednik dr. Ribar je imel nagovor, v ka-
terem je poudaril važnost kraljeve po-
roke za narod in državo; poroka po-
meni srečo kralja, srečo in radost na-
roda ter garancijo za miren razvoj in
napredek države. Kraljica bo vzljubi-
la naš narod in vršila skupno s kra-
ljem napram njemu dolžnosti, pred
oči vedno le splošne narodne in dr-
žavne interese, kakor je med vojno
skupno s svojim narodom prenašala
vse vojne nadloge in doživela veličino
rumunske države in naroda. Kot kra-
ljica našega naroda bo vedela ceniti
žrtve, ki jih je doprinesel kralj Alek-
sander in ves naš narod za državo.
S hvaležnostjo se bo spominjala onih,
ki so dali kri in življenje za domovino.
Naš narod je srečen, da more pozdra-
viti svojo prvo kraljico, zakaj ta za-
kon omogoča izpolnitev št. 56 ustave.
— Po dr. Ribarjevem govoru so vsi
poslanci vstali in navdušeno vzklika-
li: Živel kralj, živele kraljice. — Seja
je bila nato takoj zaključena.

Sprejem dr. Beneša.

Beograd, 7. junija. (Izv.) Češko-
slovaški ministriški predsednik dr. Be-
neš je danes dopoldne ob 11. uri dospel
v Beograd. Češko-slovaški poslanik na
našem dvoru Kalina mu je šel naspro-
ti. Na kolodvoru so ga sprejeli zunanji
minister dr. Ninčić, vojni minister Va-
sić in mestni komandant Daskalović.
Pri prihodu je zasvirala godba češko-
slovaško himno. Po pregledu častne
stotnije se je podal dr. Beneš v sprem-

Francoski socialisti proti boljše-
vizmu.

DKU Pariz, 6. junija. Včeraj je
bil zaključen kongres francoske socia-
listične stranke. Generalni tajnik Paul
Faure se je v svojem govoru izjavil za
zblizanje z levčarskimi socialisti in
proti združenju s komunisti. Nadalje
je opisoval, kaj se je storilo na konfe-
rencah v Frankfurtu, Parizu, Bruslju
in Berlinu za vzpostavitev enotne so-
cialistične fronte. Louget je opozar-
jal, da se bo med konferenco v Haagu
vršil tudi socialističen kongres. Kon-
gres je poslal pozdrave in izraze sim-
patije ruskim socialistom, ki morajo
radi svojega političnega prepričanja
trpeti v boljševiških ječah.

Vladna kriza na Japonskem.

DKU London, 6. junija. Reuter-
jev urad poroča iz Tokia: Ministriški
predsednik je z ozirom na odpor pro-
svetnega in prometnega ministra proti
njegovemu načrtu za sestavo novega
kabineta ponudil ostavko celega kabi-
neta. Križa je v zvezi s sklepom parla-

stvu naših ministrov na dvor, kjer ga
je sprejel kralj Aleksander. Na potu
ga je ljudstvo pozdravljalo z živahnimi
»Nazdar«-klici. Avtomobil, v kate-
rem se je peljal na dvor, je spremljal
oddelek kraljeve garde.

Prihod zastopnika italijanskega
kralja.

Beograd, 7. junija. (Izv.) Krog
druge ure popoldne je pričakovala ve-
likanska množica zastopnika italijan-
skega kralja prince Udine. Kralj
Aleksander je prišel ob 2.10 v sprem-
stvu prince Arzena in Pavla ter prve-
ga adjutanta generala Vasića na kolc-
dvor, kjer je bil tudi ministriški pred-
sednik Pašić, s člani kabineta. Pri
prihodu vlaka je zasvirala godba ita-
lijansko kraljevo koračnico. Sprejema
so se udeležili italijansko poslaništvo,
dvorni maršal, prvi adjutant, genera-
liteta in admiraliteta, poveljniki kra-
ljeve garde in komandant mesta, za-
stopstvo italijanske kolonije v Beo-
gradu in mestni župan. Prince Udine
se je podal v družbi našega kralja na
dvor. V drugem avtomobilu sta sledila
prince Arzen in Pavle. Avtomobili so
spremljali oddelki kraljeve garde.

Deputacija albanske vlade.

Beograd, 7. junija. (Izv.) Včeraj
ob 11. uri zvečer je dospela s posebnim
vlakom deputacija albanske vlade k
poročnim svečanostim. V deputaciji je
tudi Riza-paša-Valona, bodoči alban-
ski poslanik v Beogradu. Deputacijo
sta sprejela Nešić in major Stefanović.

Prihod angleškega monitorja.

Beograd, 7. junija. (Izv.) Včeraj
je prišel angleški monitor Glouworm,
ki bo sodeloval pri poročnih svečano-
stih. Ko je priplul v bližino mesta, je
oddal šest pozdravnih strelcev, na ka-
tere je odgovorila naša podonavska
flotila.

Zajutrak na čast yorškemu princu.

Beograd, 7. junija. (Izv.) Včeraj
ob dveh popoldan se je vršil na angleš-
kem poslaništvu zajutrak na čast yor-
škemu princu. Princ yorški je malo
pred tem prišel s princem Pavlom.
Ko je pregledal častno stotnijo, ga je
pozdravil angleški poslanik Alban
Young. Godba je odsvirala angleško
himno. Po zajutruku je obiskal prince
angleški monitor Glouworm.

—0—

menta, da se morajo izdatki za vojsko
kar najbolj omejiti in znižati.

Borza.

Curih, 7. junija. (Izvirno. Predbor-
za.) Pariz 47.60; Zagreb 1.90; London
23.48; Berlin 1.77; Praga 10.10; Italija
27.15; Newyork 521½; Dunaj 0.0350—
0.04; Bukarešta 3.85; Budimpešta 0.60;
Varšava 0.13.

Zagreb, 6. jun. Devize: Berlin 23.75
—24, Milan 330—350, London 303—305,
Newyork 60—63.50, Pariz 605—615,
Praga 129—137, Curih 1250—1300, Du-
naj 0.50—0.61, Budimpešta 8.10—8.25,
Varšava 1.80—1.85; valute: dolar 59—
61, marke 23.

Curih, 6. jun. Berlin 1.82, Newyork
5.22, London 23.46, Pariz 47.60, Milan
27.20, Praga 10.12, Budimpešta 0.63,
Zagreb 1.82, Sofija 3.85, Varšava 0.14,
Dunaj 0.04½, žigosane 0.04½.

Jutri, na dan kraljeve poroke,
»TABOR« ne izide!

Kov, narodna dinastija, ki je vzrastla
iz jugoslovenskega ljudstva in katere
najvišji cilj je blagostanje ljudstva in
države. Zavedamo se, kako blažilno je
dejstvo, da imamo dobrega kralja, v
težkih političnih borbah, ki so se raz-
vnele širom naše države. In polni zau-
panja gledamo k reprezentantom na-
še skupnosti, simbolu našega osvobo-
jenja — kralju Aleksandru in njegovi
visoki soprogi.

V slavnostnem in veselem razpolo-
ženju, ki preveva vso našo državo, vi-
dimo izraz odkritosrčnih čustev ogrom-
ne večine jugoslovenskih državljanov
in iskreno željo, da bi nam poroka Nj.
Vel. kralja Aleksandra z rumunsko
kraljico Marijo prinesla več mirnej-
ših in srečnejših dni kakor so bili v
preteklosti. Naj nastopi doba miru,
dela in napredka v vseh smerih.

V tem imenu kličemo visokima
Novoporočencema: Na mnoga srečna
leta! Živel kralj Aleksander! Živele
kraljica Marija!

Proslava kraljeve po-
roke v Mariboru.

(Natančen spored proslave).

Kakor oznanjeno, priredi se 27. junija,
to je na predvečer poroke, v mestnem
gledališču slavnostna predstava. Spo-
red je sledeči: Državna himna, zbor
»Glasbene Matice«. Slavnostni govor,
prof. Ljud. Pivko. V. Novak: Gorski
kraj, A. Förster: Pobratimija, zbor
»Glasbene Matice«. Dr. Ipavec: Menih,
A. Lajovic: Mesec v izbi, bas-solo,
Rumpel. Odmor: A. Lajovic: Tkalec
sopran-solo, Suštarjeva. Zarzyski: Ma-
zurka, op. 26, Kreisler: Veselje ljubez-
ni, B. Ipavec: Oblačku, violina, solo
Fani Brandl-Pelikanova, klavir prof.
Frisch. F. S. Vilhar: Himna Svobode,
zbor »Drave«. Alegorija: Sodeluje: Gle-
dališki ansambl, narodno ženstvo, vo-
jaštvo. »Drava« itd. 8. junija ob pol 5.
popoldne se prične ljudska veselica v
Ljudskem vrtu. Spored te veselice je:
1. Nastop mladine, 1200 otrok, ki bodo
skupno zapeli »Bože pravde«, nato
»Lepa naša domovina« in »Otok bleš-
ki«; med tem skupnim pevanjem tvo-
ri sokolski naraščaj skupino. 2. Deška
meščanska šola pod vodstvom stro-
kovnega učitelja petja Sušteršiča za-
poje sledeče pesmi: 1. Djevojčica, 2.
Tička, 3. Bom pa vzev, 4. Čej so tiste
stazice, 5. Ošabnežu, 6. Predi kčerce.
— 2. Nastop sokolske ženske dece z
obročji. 4. Ljudska samostanska šola
zapoje sledeče pesmi: Rožic ne bom tr-
gala, Sem deklica, Plovi ladja, Zagor-
ski zvonovi. 5. Rajalni nastop samo-
stanske šole s spremljevanjem godbe.
6. Nastop skupine obrtnega sokolskega
naraščaja s spremljevanjem godbe. 7.
Samostanska meščanska šola zapoje
sledeče pesmi: Po jezeru, Tri lipice, V
naravo. 8. Rajalni nastop druge dekliš-
ke meščanske šole na valček: Volčič:
Slovenskim mladencam, s petjem in
spremljevanjem godbe. 9. Glasbena
Matica pod vodstvom sod. svet. Deva
proizvaja sledeče kompozicije: 1. Ada-
mič: Čuj nas zemlja (pesem begun-
cev). 2. Adamič: Zarja se zlata nad le-
som. 3. Osk. Dev: Še ena. — 10. Nastop
šestnajstoročje Sokolov in Sokolice, žup-
ne proste vaje s spremljevanjem
godbe. — 11. Glasbeno društvo »Drava«
proizvaja sledeče pesmi: a) Koroška
narodna pesem: Moja kosa je križavna.
b) Narodna pesem: Je pihnila luč. Fr.
Korun: Potrkali na okno. — 12. God-

ba. — Vstop k ljudski veselici je prost, vstopnic ni, tudi pobiralo se ne bode nikakih darov. V štorih bodo prodajali trgovci: vino, pivu, mesenine, slaščice ter cigare in cigarete. Dame prodajajo v prid otroški bolnici brezalkoholne pijače. Ob 8. uri se zaključijo ljudska geselica. Ob 10. zvečer je celitni ples v Götzovi dvorani. Vstop je dovoljen le proti vabilu kot izkaznica. Garderobe so pripravljene tri: v pritličju, v I. nadstropju v sobi za umetnike in v prostorih Glasbene Matice. Vabila za ples se dostavijo v torek in sredo dopoldne. Ker je pri tem velikem številu vabljenih mogoče, da se je pomotoma koga izpustilo, dalo se je društvom Čitalnica, Sokol in Glasbena Matica primerno število na razpolago za one, ki niso dobili pravočasno povabil, pa bi se radi udeležili elitnega plesa. Tudi v predsedstveni pisarni okrajnega glavarstva se dobe povabila. Pripomni se še, da je tudi vstop k promenadnemu koncertu v mestnem vrtu (od 11. do 12. ure) prost.

Dnevna kronika.

— Organizacija Nemcev in nje politična. V boju z Nemci preskušeni so mišljeniki nam piše: Organizacija Nemcev ni za državo in Slovence nikdar tako nevarna, kakor pa sedanje razmerje oblasti in poedinih strank do Nemcev. Mislim pri tem na one predvojne nemške nacionalce, kateri se niso prilagodili našim razmeram in kateri se tudi nikdar ne bodo. In samo ti se bodo organizirali. Vzrok za to mo- jo trditev pa najdete v sledečem: Kar od preobrata sem se trudil vse stranke pridobivati posamezne Nemce in nemškutarja na svojo stran. Pri tem so šle posebno nekatere tako daleč, da so zapostavljale narodni in tudi državni interes, samo da bi si naklonile od teh ljudi pristaštvo in glas. Za najhujše nasprotnike nas vseh se je pehalo vse polno »narodnih« voditeljev, dovoljevale so se koncesije takim ljudem, da se je človek kar prijel za glavo. Posebno v Mariboru se je tozadevno jako mnogo grešilo. Cele knjige bi se dale pisati o tem, kakšno težko stališče imajo v boju za svojo eksistenco naši bratje iz juga, in kako oblastno in lahko Nemci tostran in onstran meje. Vzrok? Zraven naše prirojene hlapčevske duše, katera že žari od radosti, če se njej kak »gospod Nemec« samo nasmejlja, še ta gonja za pristaši. Temu nečastnemu in državni nevarnemu početju bode sedaj vsaj konec. Organizacija bode vsaj pokazala, kdo je proti nam in tega ne bodo mogli protežirati niti naši politiki niti naša oblastva.

— Vprašanje ptujske javne bolni- ce. Znano je, da ima Ptuj precej veli- ko bolnico in hiralnico. Obe ste bili pred vojno v deželni upravi, po pre- vratu jih je prevzela država v svojo oskrbo. Obe imata zelo dobro stališče ter služita interesom ne le ptujskega

političnega okraja, temveč tudi Ljuto- meru in Prekmurju. Širša javnost je zelo zainteresirana na tem, da bolnica s svojim kirurškim in internim od- delkom brezhibno deluje. Ptujska bol- nica je neobhodno potrebna, česar se tudi prebivalstvo dobro zaveda in ni misliti na to, da bi se opustila ali njen delokrog zmanjšal. Sicer bolnica resni najmodernejše urejena, vendar se je kirurškemu oddelku posvečala vedno največja pozornost, posebno je ki- rurški instrumentarij tako izpopoln- jen, da se s takim ne more ponajati mnogo večjih bolnic. Tudi se namera- va bolnica razširiti ter dobiti pri- merne operacijske sobe. Urediti se ho- če splošno vse potrebno, da se zasigura uspešno delovanje. Ne razumemo te- daj, kako da je opažati tako malo za- nimanja za razpisano mesto primarija kirurga. Že pet mesecev je bolnica brez kirurga in sedaj je komaj novo- imenovani primarij podal ostavko na službo, predno jo je sploh nastopil. — Mesto primarija-kirurga je z nova razpisano. Upamo, da bo sedaj več kompetentov. Sumimo, da vlada proti ptujski bolnici nekakšna nezaupljivi- vost, ki se seje iz Maribora. Izjavlja- mo, da bomo proti škodljivcem javnih interesov ptujskega okraja strogo na- stopili, ker ni nobenega vzroka, da bi se smelo in moglo našim zdravstvenim interesom ozir. obstoju bolnice škodo- vati. Zdravnike-strokovnjake prosimo, da se zanimajo za našo bolnico ter upamo, da bo mesto primarija-kirur- ga na največjo zadovoljnost prebival- stva kmalu zasedeno. Povdariti še ho- čemo, da je dovolj zanimivih slučajev, kar dokazuje delovanje prejšnjega ki- rurga in da si more sposoben zdravnik svoje dohodke znatno povečati z za- sebnjo prakso. Stanovanje se bo gotovo primerno dobilo, in novoimenovani primarij bo našel pri ljudstvu ter pri odločujočih lokalnih faktorjih največ- jo zaslombo. Mi ga že v naprej po- zdravljamo! Zainteresirani okraji.

— Podporno društvo jug. akademi- kov v Ljubljani. Kakor je že bilo ob- javljeno, je sklenilo PDJA prirediti akademski dan. Naši javnosti je že znan kritični položaj društva. Vendar smatramo za potrebno, da razjasnimo cilj in pomen društva. PDJA je sta- novska organizacija vseh ljubljanskih akademikov, ki podpira revne visoko- šolce z akademsko menzo, domom in bolniško blagajno. Cilj društva je čisto ekonomski. V njem so združeni vsi akademiki brez razlike političnega mišljenja in kulturne smeri. Mnogim dijakom sploh ne bi bilo mogoče študi- rati brez izdatne podpore tega druš- tva. V akademski menzi se hrani nad 450 akademikov, od teh polovica brez- plačno, ostali po večini za četrtinsko ceno. S tem je omogočeno mnogim kmetskim, delavskim in uradniškim sinovom, da nadaljujejo svoje študije, kar bi jim bilo sicer nemogoče. Društ- vo je bilo ustanovljeno z vladno sub- vencijo, s katero je vzdrževalo aka-

demsko menzo, akademski dom in bol- niško blagajno. Letošnje leto je vlada podpirala društvo s dvanajstini od- proračuna, ki je bil predviden že za l. 1919.-1920. Spričo dejstva pa, da je število podpirancev letos naraslo iz drugih razlogov, je društvo prišlo v težek položaj in je primankljaj jako narasel, uverjeni smo, da cela javnost ve, kolike važnosti je PDJA ne samo za akademike, ampak tudi za naš na- rod; kajti z ukinitvijo menze bi bili skoro vsi podpiranci društva prisilje- ni, da opuste univerzitetne nauke. To pa bi bil velik udarec za naše vseučili- šče. Naša javnost je vedno znala ce- niti naše kulturno središče in je vedno s simpatijo spremljala vsako akcijo, ki je bila spojena z obstojem in ugled- om naše almae matris. Zato smo pre- pričani, da se tudi sedaj lahko z nado obračamo na vse merodajne kroge, da pripomorejo, da akademski dan PDJA uspe kar najbolje in se tako omogoči nadaljni obstoj akademske menze in osigura bodočnost pretežne večine na- šega dijaštva.

— Propadanje socialistične stranke v Sloveniji. Da socialistična stranka v Sloveniji vedno bolj izgublja tla pod seboj, to dokazujejo zadnji dogodki v stranki. Pokrajinsko načelstvo SSJ je izključilo iz stranke poslanca Josipa Kopača in Filipa Kovača. Sočasno je izdalo izjavo, da Ivan Kočmur, dr. Pe- rič (bivši ljublj. župan) in dr. Jelenc niso člani socialistične stranke. Sled- nja skupina je namreč začela izdajati nov tedenik »Zarjo«. Poslednji član SSJ v Sloveniji bo najbrž pesnik Anton Podbevšek. — Atomizacija slov. poli- tičnega življenja napreduje nevzdrže- ma.

— Zakon o zaščiti industrijske svo- jine, razglašen v »Službenih novinah« št. 691 prinaša »Uradni list« pokrajins- ke uprave za Slovenijo v številki 58 z dne 2. junija t. l.

— Da se stranke izognejo občutnim kaznim vsled zakasnele prijave pravnega posla in plačila takse, se ovezarja na sledeče: Po členu 131. taksnega pra- vilnika z dne 20. VII. 21 »Uradni list« št. 268 (kos 104 ex 1921.) se mora vsak pravni posel, ki je zavezan taksi iz člena 10. začasnega zakona z dne 27. VI. 1921. Ur. l. št. 259 (kos 100 ex 1921) in ki ga ni v smislu člena 126 odst. 1, 2 taksn. pravilnika že ob sestavi listi- ne treba kolkovati, prijaviti pri pri- stojnem davčnem uradu najkasneje 15 dan po sestavi listine. S prijavo vred je tudi položiti odpadlo takso pri dav- čnem uradu, ki ne izdaje po novih predpisih posebnih plačilnih nalogov. Stranke naj tedaj skrbijo zato, da bodo o priliki prijave imele za plačilo prist. pripravljeno primerno denarno vsoto. Vsaka prijava in vsako plačilo po o- menjenem roku kaznuje se v petoro- kratnem iznosu redne pristojbine. Zelo visoke so kazni pri prenosih nepremič- nin radi visokosti odpadle redne takse. Kazni, izrečene po zakonih o pristoi- binah, se ne morejo zniževati niti mi-

lostno odpuščati (odst. 18 čl. 131 taksn. prav. in čl. 20 taksn. zakona). Istotako se kaznuje, če pride kaka ne ali neza- dostno ali nepredpisno kolkovana li- stina pred oblast.

— Pragersko. Naš Sokol se kljub raznim težavam vedno lepše razvija. Posebno se ga oklepa mladina. To pa boli posebno klerikalce, ki so si povsod edini v tem, da ljubijo temo, nazad- njaštvo in neizobrazbo. Zato je nek za- kotni dopisun nesramno opsoval našo mlade Sokoliče v »Slovenskem Gospo- darju« in se zlagal, da vodi naša učite- ljica Sokoliče s prireditvijo opijanjene ne domov. Zadnji »Gospodar« pa je moral prinesti popravek — da naša edi- na učiteljica — žalibog — sploh ni pri Sokolu in je bil torej napad od začetka do konca zlagan. Da nam takšni zlob- no izmišljeni napadi celo koristijo, je pokazal zadnji nedeljo sijajno uspeh in obiskani zlet mladih Sokoličev R. Sv. Lovrenca. Ker vidimo, da se naši sovražniki tako bojijo našega napred- ka, bomo sedaj še podvojili svoje inten- zivno delo. Dopisuna, ki je čutil potre- bo oblatiti našo nežno dečo, pa bomo ob priliki pritegnili za ušesa v javnost, ker smo nverjeni da bo potem takoj zginila politika iz onih krajev, kamor ne spada.

— Stavka v Westenovih tovarni v Celju je bila 6. t. m. končana po dolgo- trajnih pogajanjih. Plače delavstvu se zvišajo za enkrat za 25 do 35%; We- sten je obljubil po preteku enega me- seca še povisek za 20%. Vsi odpuščeni zaupniki delavstva so sprejeti nazaj in tudi drugi odpuščeni delavci.

— Svečana otvoritev zagrebškega zbora se vrši dne 17. junija ob 11. uri dopoldne. Otvoritvi bodo prisostvovali zastopniki tujih držav, kakor Grčije, Italije, Čehoslovaške, Poljske, Švice in drugih ter številne delegacije obrtnih in trgovskih zbornic iz cele države in inozemstva. Dosedaj se prijavila sle- deča mesta svojo udeležbo: Novi Sad, Osijek, Subotica, Vinkovci, Split in Požega. Iz drugih mest pa prihajajo še dnevno prijave. Otvoritve se vdeležijo tudi deputacija mariborskih obrtni- kov.

— Velesejmska številka »Nove Evro- pe«. »Nova Evropa« je izšla v posebni velesejmski številki s prispevki zna- menitih osebnosti in strokovnjakov, ki pišejo o zagrebškem velesejmu ter o drugih industrijskih in trgovinskih vprašanjih.

— Parnik se potopil. Argentinski parnik »Villa Branca«, ki je imel na krovu izletnike za Ignaco, se je vsled eksplozije v bližini obrežja Baragna potopil. Osemdeset oseb je utonilo.

— Ukradena Rembrandtova slika. V noči od nedelje na ponedeljek je bila iz državne galerije v Stuttgartu ukra- dena Rembrandtova slika »Pavel v ječi«, ki jo cenijo na pet milijonov mark. Razpisana je nagrada v znesku 50.000 za izsleditev slike in tatu.

— Švica in sovjetski delegati. »Associat Press« poroča iz Zeneve,

R. R. i

Spomeniki davne kulture.

Dalje.

Ko je bila površina naše zemlje že tako ohlajena, da se je na njej razvilo življenje, so bile katastrofe, povzročene vsled notranjih sil, tako velike, da so včasih povzročile ogromne spre- membe in ves. potope, katerih enega poznamo že iz biblije. Mogoče je to- rej, da je oni vesoljni potop, o katerem smo slišali iz zgodb svetega pisma že v ljudski šoli, bil v resnici ravno potop kontinenta, ki se je nahajal tamkal, kjer leži danes Tihi ocean, čeprav naj- brže ni res, ker se je to zgodilo v tako davnih časih, da bi se spomin od ta- krat do danes ne bil več ohranil. Kata- strofa, ki se je odigrala na Tihem oceanu je bila gotovo največja, kar se jih je kdaj odigralo na naši zemlji. Ze- meljske plasti so se tu premaknile za celih 10 km, vsa zemlja je počila od severnega do južnega tečaja. Vzhoden del počene celine se je dvignil in tako so nastali ameriški Andi in sploh a- meriške celine; zahodni del pa se je pogreznil in nastalo je ogromno morje — Tihi ocean; ljudje so se potopili z zemljo vred v morske valove, z njimi pa tudi njihova kultura in eventualni spomeniki, po katerih bi jih danes lahko presojali.

Druga teza v nastanku Andov in o potopitvi kontinenta na Tihem oce- anu zastopa mnenje, da so katastrofo povzročile kozmične sile. Vsi planeti našega solnčnega sistema imajo po več lun, ako jih namreč sploh imajo. le naša zemlja ima samo eno. Ker pa vemo iz astronomije, da se manjši sve- tovi prej postarajo, nego veliki in da se potem, da znova zažive, združijo s svojimi prasketovi, to je z onimi, krog katerih se vrte, ni izključeno, oziroma je celo skoro gotovo, da je tudi naša zemlja imela nekoč dve luni, poleg se- danje še eno manjšo, ki se je zgodaj postarala, približala naši zemlji, se vsled tega hitreje vrtela krog nje in končno padla nanjo. Da to ni nemo- goče, nego nekaj čisto naravnega, ve- mo iz sličnega slučaja, ki se je pred nedavnimi leti dogodil našemu bratu Jupitru, ko je ena njegovih postara- nih lun padla nanj in povzročila na njegov površini strašno katastrofo. Verjetno, ali skoro gotovo je torej, da je ona druga luna naše zemlje padla nanjo tam, kjer leži danes Tihi ocean. Trčenje tako velikega vsemirskega telesa, kakor je luna, na našo zemljo, je razklalo njeno površino, tako da so s strašno eksplozijo bruhnile iz njene sredine goreče snovi. Morje, ki se je izlilo v razpoklino, je povzročilo tako strašno eksplozijo, da so ogromno mno-

žine vode, pare, ognja in peska zletele tako visoko v zrak, da so zatemnele solnce, tako, da je za več let nastala tema in naravno tudi mraz. Tako je nastala znana ledena doba. (Kakršnih pa je bilo tokom tisočletij več, in tudi ni izključeno, da živimo danes mi med dvema takima dobama; da bo torej se- danji topli sledila zopet ledena doba, ki bo uničila naše potomce in vse, kar so naši rodovi, in kar še bodo ustva- rili.)

Toda pustimo to, da ne zaidemo predaleč v stran od predmeta samega v neizmerne pokrajine vsemirja in večnosti. Ali je bil na kontinentu, kjer leži danes Tihi ocean, začetek člove- štva in kulture ali ne, to je vprašanje, ki najbrže ne bo rešeno nikoli. Bolj važno nego to, pa je za nas nekaj dru- gega, namreč skupnost staroafriške kulture s staroameriško. Napačna je namreč misel, da je bila Amerika ved- no svet zase in da jo je odkril komaj Kristof Kolumb. Zveza Amerike z dru- gim kontinenti in zveza njenih prebi- valcev s prebivalci drugih kontinen- tov je obstajala že v sivi davniini. Da je postala Amerika neznana in da jo je moral Kristof Kolumb zopet »od- kriti«, tega so krive iste sile, ki so po- greznile kontinent na Tihem oceanu. Ze neka stara grška pravljica, katero so Grki najbrže prazeli od Egiptanov,

pripoveduje o neki zemlji Atlantidi, ki je ležala vspeoredno z Afriko na za- padu in katera je bila visoko kultur- na. To je pripovedka, toda ne brez pod- lage, kajti moderni geologi, ki so šli na delo, da ugotove, koliko je na njej res- nice, so dognali, da je bila Afrika ne- koč resnično združena z Ameriko, ka- kor je bila s Severno Ameriko združe- na tudi Evropa, ki je v teku tisočletij silno spreminjala svojo obliko. Ta zve- za med Afriko in Ameriko je bila o- stanek nekdanjega ogromnega južne- ga kontinenta, takozvane Gondvane, ki je segala od današnje Avstralije preko Indijskega oceana, Afrike, At- lantskega oceana do Južne Amerike.

O kulturi Gondvane nam ni zna- nega mnogo, vse kar poznamo so oka- menine nekaterih listov njenega rast- linstva in okostja nekaterih živali, pred vsem pareiozaura. Verjetno pa je, da so ljudje tega kontinenta, ne v početnih dobah, ampak ob koncu, po spremembi, na njegovih ostankih, pred vsem na tleh sedanje Afrike, stali na stopinji nam znane egipčanske kulture; katera je potem propadla in je bila egipčanska kultura le nekaka renesanca one gondvanske, kakor je naša renesanca antične.

(Dalje prihodnjic.)

da švicarska vlada članom sovjetske delegacije na genovski konferenci ni dala dovoljenja za bivanje v Švici, za katero so prosili. Le Krassinu se je to izjemoma dovolilo. Iz istega vira se doznavajo, da zahteva švicarska vlada od sovjetske Rusije 1 milijardo frankov odškodnine za blago in premoženje, ki je bilo zaplenjeno švicarskim vrnadnikom v Rusiji.

— **Zaroka na Angleškem.** Bivši državni tajnik za zunanje zadeve lord Grey se je zaročil z lady Glenconner.

— **Spominska svečanost v Mauthausenu.** Na vojaškem pokopališču bivšega taborišča za vojne ujetnike v Mauthausenu, kjer je pokopanih nad 10.000 podanikov vseh vojskujočih se držav, se je vršila v nedeljo mednarodna spominska svečanost, katere se je udeležilo na tisoče zastopnikov iz Avstrije in inozemstva. Pri tej priliki se je odkril spomenik za italijanske podanike, ki počivajo na tem pokopališču. Odkritju so prisostvovali oficijelne delegacije Francije, Italije, Jugoslavije in Anglije s svojimi diplomatičnimi zastopniki.

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru.

Od 8. do 17. septembra.)

Udeležba na razstavi bo proti pričakovanju velika. Dnevno prihajajo številne prijave, tako da bo razstava za razstavljalce, kakor posetnike zanimiva in poučna. Priglasili so se sedaj obrtniki in industrijanci iz vseh krajev mariborske oblasti. Mnogo prijav pa se še pričakuje posebno iz Prekmurja. Razstava, ki bo za Maribor nekaj mali velesojem, bo radi tega nekaj izrednega in bo imela brezdvomno lep uspeh.

Obisk razstave se obeta že sedaj velikanski. Prijavile so se že številne korporacije iz cele naše države, pa tudi iz inozemstva, kakor Avstrije in bratske Českoslovaške, kjer vlada za naše obrtno gibanje veliko zanimanje. Razstava, ki je prva te vrste v naši državi, vzbuja povsod mnogo zanimanja in je že samo s tem njen polpen uspeh zasiguran. Nikdo naj torej ne zamudi te prilike ter naj se udeleži razstave s svojimi izdelki.

Rok za prijave poteče dne 15. junija. Na po tem roku dosepe prijave se od bor ne more več ozirati, ker se morajo prostori po številu prijav pravočasno razdeliti in o tem obvestiti razstavljalce, kar povzroča mnogo dela in truda. Pozivamo vse obrtnike, da prijavo nemudoma svojo udeležbo, kajti čas hiti!

Obrtni shod v Beltincih. Prekmurški obrtniki prirede v nedeljo, dne 11. junija v Beltincih velik obrtni shod, na katerem se bo razpravljalo o vseh aktualnih vprašanjih, med drugim tudi glede udeležbe na razstavi. Shoda se udeležijo tudi delegati pokr. obrtne razstave. Vsi tukajšnji obrtniki, ki bi se tega shoda eventualno udeležili, — kar bi bilo želeli — naj se prijavijo v pisarni obrtnega društva, Aleksandrova cesta 22, kjer se dogovorimo glede skupnega odhoda.

Oficijelni lepak Pokrajinske obrtne razstave, ki je dobil prvo nagrado, je razstavljen v izložbi g. Vahtarja v Gosposki ulici. Lepak je mojstrsko delo našega domačega obrtnika g. Franc Horvata ml. Tudi ostale osnutke so izdelali domači obrtniki, kar je zopet nov dokaz napredka in razvoja naše domače obrti.

Mariborske vesti.

Maribor, 7. junija 1922.

m »Žrtve bestialnosti Wranglovcev.« Pod tem naslovom je objavil »Slovenec« z dne 3. junija eno kolono dolgi dopis iz Maribora. Tu opisuje slučaj portirja Franca Keršlerja in njegove žene iz Zagreba, ki sta hotela pri Svedini brez potnih dokumentov prekoračiti mejo. Slovenčev poročevalec piše, da so Wranglovci bestialno mučili Keršlerja in da so te »zveri« v človeški podobi povzročile njegovo smrt. Mi konstatiramo, da se je v soboto vršila obdukcija pokojnega Keršlerja, ki sta jo izvedlo sodni in vojaški zdravnik. Ugotovljeno je bilo sledeče: Na Keršlerju ni nobenih notranjih ali zunanjih poškodb. Bolehal se že deli časa

na slabosti srca. Zadnje dni je zbolel na akutnem vnetju trebušne mrene, bolezni, ki navadno konča s smrtjo. — Keršlerjevo smrt pa je pospešila srčna kap. To so hladna dejstva. Ali je razveto, na subjektivnih domnevah in raznih govoricah osnovano »poročilo o bestialnosti«, o zvereh v človeški podobi« itd., v korist našim obmejnim interesom, to naj presodi vsak sam.

m **Gradbeni fond.** Kakor smo izvedeli, se pripravlja v Mariboru velikopotezna akcija za gradnjo stanovanjskih hiš. Družba, ki se snuje v ta namen, si je nadela nalogo zbrati po kombiniranem dunajskem in zagrebškem sistemu potreben gradbeni fond, ki bi služil kot brezobrestna posojila revnejšim slovenskim strankam, s katerimi bi si postavile svoje lastne domove. Maribor je pač osvobojen politično, ni pa še gospodarsko, predvsem pa še ni pridobil v hišno-posedniškem smislu. Število slovenskih hišnih posestnikov v Mariboru je zelo majhno. Ustanovitev slovenskega sloja hišnih posestnikov je torej velika naloga, katero moramo šele rešiti. Ako se bo s to akcijo, v kar verujemo, začelo že takoj sedaj, bo to najlepše poročno darilo jugoslovenskega Maribora svojemu kralju in kraljici.

m **Ruski pisatelj in filozof Grigorije Bostunjić** zopet v Mariboru. V ponedeljek 12. t. m. bo predaval v gledališču prof. Bostunjić o »Gledališki umetnosti in umetniškem uživanju v raznih časih.« Kako je nastalo gledališče. Človeški instinkt maskiranja. Starogrški oder. Dekandencija umetnosti v Rimu. Cerkev in misterij srednjega veka. Shakespearski oder in njega principi. Španska komedija mečev in plašev. Italijanska Commedia dell'Arte. Francosko dvorno gledališče. Nemška gledališka umetnost. Meiningeri. Intencije Reinharda, Fuchsa, Hagemann. Moskovsko gledališče umetnikov. Poenostavljenje in zamotanje. Princip uživanja prave umetnosti. Pogled v bodočnost. — G. prof. Bostunjić bo kot strokovnjak gotovo vzbudil posebno zanimanje za to predavanje v Mariboru, posebno sedaj, ko nam nova struja ekspresionistov, kubistov itd. povzroča težke preglavice v gledališčih in v umetniški splehi. Začetek predavanja ob 20. uri.

m **Ljudska univerza.** V petek dne 9. t. m. ob 8. uri zvečer predava naš znani pomorski strokovnjak in propagator pomorstva g. Rudolf Ornič o aktualni temi: »Vажnost morja in pomorstva za Jugoslavijo.« Ker je g. Ornič verziran v vseh vprašanjih pomorstva, je treba njegov prihod v Maribor le pozdraviti, ker nas bo najboljše in najlepše seznanil s smernicami dela in propagande za pomorstvo. Primerjal bo delo ostalih velikih in malih pomorskih narodov in hkratu predložil naše jugoslovensko pomorstvo kot člen v močni verigi svetovnih mornaric, njegove naloge in njegov vpliv na svetovno pomorsko trgovino. Kakor slišimo, vlada v Mariboru mnogo zanimanja za to zanimivo predavanje, zlasti še med našimi številnimi Primorci.

m **Vsem vojnim obveznikom!** V svrhu natančne evidence vseh vojnih obveznikov, torej tudi onih, kateri do sedaj še niso odslужili svoj rok v kadru, se pozivljajo vsi v letih 1901, 1902 in 1903 rojeni, v mestu Maribor bivaajoči vojni obvezniki, da se zglaste pri voj. uradu mestnega magistrata in sicer: leta 1901. rojeni dne 13. in 14. junija, leta 1902. rojeni dne 16. in 17. junija, leta 1903. rojeni dne 19. in 20. junija. Vsak vojaški obveznik mora pri zglastvi navesti sledeče podatke: Rojstno leto, ime in priimek, (ime očetovo), poklic, domavno občino, stalno bivališče (kraj, ulica, h. št.) Zglasti se je vsak navedeni dan od 8. do 14. ure v mestnem vojaškem uradu Slovenskov trg 5. I. Kdor bi se pravočasno ne zglastil, bo brezpogojno kaznovan v smislu člena 85 zakona o ustroju vojske z globo 100 do 300 Din., odnosno z zaporom do 30 dni.

m **V veseli družbi** je g. Franc Čizmek nabral za Jug. Matico 112 K. Posnemajte!

m **Za dne 8. junija razpisane razprave** pri tukajšnjem sodišču vsled proslave kraljeve poroke odpadejo.

m **Olepševalno društvo za mesto Maribor** priredi 11. 6. 1922 v Ljudskem

vrtu veliko ljudsko veselico z najrazličnejšim in zabavnim programom: bar, električni vrtljak, tovarna za ameriški sladkor, srečolov, ribolov, ples itd. Slavno občinstvo se naproša, da se udeleži kar v največjem številu te veselice, ker je čisti dohodek itak namenjen le v olepšavo našega Maribora.

m **Občni zbor CMD, podružnice Maribor** se vrši dne 12. junija ob 20. (8.) uri zvečer v Narodnem domu.

m **Mariborske banke** ostanejo jutri na dan kraljeve poroke ves dan zaprte.

m **Brivnice** so na dan poroke Nj. V. zaradi slavnostnega plesa izjemoma od 14. (2.) ure popoldne do večera odprte.

m **Pogon v grajskem gozdu pri Treh ribnikih.** Dne 1. junija izvršil se je po orožništvu s pomočjo mestnih tajnih agentov pogon v grajskem gozdu pri Treh ribnikih, pri katerem se je zajelo dva ubežnika iz artil. podoficirske šole v Kragujevcu, oba doma iz Maribora. Ubežniki so dobivali hrano pri stariših, po dnevu pa so se klatili po gozdovih. Nadalje se je prijel in zaprla neko znano vlačugo. — Takšni pogoni se bodo sedaj večkrat vršili.

m **Znaní Kampl,** ki je svojčas pobegnil iz tukajšnje moške kaznilnice ter vznemirjal vso okolico in težko ranil orožnika na Teznu, je danes napravil žalosten konec. Krog 8. ure zjutraj je prišel na Friedlovo posestvo v Rogozi ter se pridružil delavcem na polju. Orožništvo, ki mu je bilo že štiri tedne za petami, ga je obkolilo in skušalo ujeti. Ko je Kampl zapazil nevarnost, je potegnil samokres ter začel streljati na orožnike. Ko pa je uvidel, da ni več nobenega izhoda, je obrnil orožje ter se sam ustrelil. Kampl je bil znan nasilnež in so se ga povsod bali. Potikal se je po mariborski okolici ter je bil jako drzen in surov.

m **Najden deček.** Pred par dnevi je naša tukajšnja policija nekega približno 8 do 10 let starega dečka, očitno kretena ter ga oddala v nadaljnjo oskrbo v Drž. dečjo stanico. Ker od dečka ni mogoče dobiti podatkov identitete radi nerazločnega izgovarjanja, se prosi osebe ali oblasti, ki bi vedele kaj o tem dečku, da to takoj javijo vodstvu Drž. dečje stanice v Strossmayerjevi ul. 26. Kolikor se da posneti iz dečkovega izgovarjanja, se piše Ivan Gajšnik ali Lešnik ter je doma iz bližnje okolice Hoče, Račje ali Fram, očetovega in materinega imena ne ve, pač pa pravi, da ima brata Franciška in sestro Lenčko. Deček je svetlih las, zagorelega obraza ter pači pri govoru svoj obraz zlasti gubanči nos in oči.

m **Kavarna v mestnem parku.** Pri lepem vremenu vsak dan od 16. do 20. ure koncert.

m **Velika Kavarna.** Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

Narodno gledališče.

Repertoar:

Sreda, 7. junija: Slavnostni večer o priliki poroke Nj. O. kralja Aleksandra I.

Četrtek, 8. junija: Zaprto.

Petek, 9. junija: Jakob Ruda, A.

—o—

Dramatična šola. Dramatična šola Narodnega gledališča se vrši prihodnjč v nedeljo, dne 11. junija 1922 popoldne. Vodstvo.

Sokolstvo.

o **Sokolsko društvo v Mariboru** se korporativno udeleži dopoldanskega slavlja v Mariboru o priliki kraljeve poroke, v četrtek 8. t. m. Udeležba za vse člane, ki imajo sokolski krog, brezizjemno obvezna. Zbirališče ob 9. uri v Narodnem domu. Članstvo se vabi tudi na udeležbo pri vseh drugih prireditvah tega dne. Kdor od bratov ali sester nima vabila za večerni ples in se želi udeležiti, naj se javi pri br. dr. Sernecu. Zdravo! Odbor.

o **Načelstvo Kola Jahačev sok. društva v Mariboru** poziva vse svoje člane, da se udeležijo svečanosti o priliki kraljeve poroke v četrtek 8. t. m. Krog slavnosti po predpisu za jahače. Zbirališče točno ob 7. uri zjutraj v Narodnem domu ob vsakem vremenu. Bratje, pridite vsi! Zdravo! Načelstvo

Izored sodišča.

Maribor, 2. junija.

Brez mesta ne more živeti...

40-letni dninar Ferdinand Pisk iz Pobrežja pri Mariboru, ki je bil že 80-krat predkaznovan, je bil leta 1906 za vedno izgnan iz Maribora. Dne 16. maja pa se je kljub temu vrnil zopet v Maribor, češ, da brez mesta ne more živeti. Popival je s svojimi brati v Murkovi gostilni na Tržaški cesti. Tam so ga zasačili stražniki, mu napovedali aretacijo in ga hoteli odvesti na stražnico. Temu pa se je zasačeni protivil. Vrgel se je na tla ter začel suvati z rokami in nogami okoli sebe, tako da so morali stražniki napeti vse sile, da so ga ukrotili. Pri tej priliki je aretirani zmerjal stražnike z besedami: »Čiči, ravbarji in krote.« Pisk, ki svoje dejanje prizna, je bil od okrožnega sodišča obsojen na šest mesece zapora.

Prokleti financeri...

Podpreglednik finančne kontrole Karol Kebrič je dne 9. 3. imel nalog pri posestniku Francu Čehu v Gočovi, okraj Sv. Lenart v Slov. gor., popisati zalogo tobaka. To pa je Čeha tako razburilo, da je razžalil javnega uslužbenca z besedami: »Prokleti financeri, nimate nič drugega k delu, kak po kočah stikati, jaz ne plačam nič, vzemite mi trafiko sebo, če ne Vam jo obesim na hrbet in Vas vržem z nje vred na cesto.« Čeh je bil obsojen radi pregreška po § 104 srb. zak. na 100 D globe.

Župana razžalil.

Posestnik Franc Belšak v Varejli, okraj Ptuj, je dne 14. aprila župana Rudolfa Tuška, ki mu je poslal poziv k občinskemu posredovalnemu uradu, razžalil z besedami: »Ne sprejemem, ne pa le daj sem, s tem si ravno dvakrat r... obrišem.« Belšak je bil obsojen na 200 Din. globe.

Sport.

: **Tekmovanja z inozemskimi sportnimi klubi,** ki so bila napovedana za minulo soboto, nedeljo in ponedeljek so bila brzozajavo odpovedana. Jugoslov. knzulati niso namreč hoteli vidjati potnih dovoljenj.

Objave.

§ **I. Mariborski bioskop.** Danes torek, sredo in četrtek v I. Mar. bioskopu »V raju« krasna senzacionalna drama v 5. činih z znamenito igralko Ester Careno v glavni vlogi. Krasne so naravne slike, izborna napeto senzacionalna je vsebina, izvrstni so igralci in najnovejša je moda tega prvovrstnega filma. Pri vseh predstavah svira godba.

Pretrgana pesem.

Poljski spisala Eliza Orzeszkowa.

Prevel Vinčo Albič. (25)

Klara se je vzravnila, kakor da je izpreletel električen tok. Za plotom, tik nje je stal on, ki si ga je mislila gori v gradu, po katerem je koprnela njena duša.

V temi jo je prijel za obe roki in rekel šepetaje:

»Moral sem vas videti še nočoj. Med tem, ko sem igral, mi misli niso dale miru, vedno sem mislil: Pojdi k njej. Nazadnje sem nehal igrati in prišel sem. Prijatelju sem rekel: Igraj dalje! Hotel sem govoriti z vami ob glasovih godbe. Noč je temna, veter šumi plačljivo! Glasovi godbe se družijo s tem šumenjem v čudno zvezo. Poslušajve skupaj.«

Vedno krepkeje ji je stiskal roki, čedalje bolj je bližal glavo njeni. Za hip sta stala tu molče. Koprnela, strastna pesem se je družila s vršenjem vetra, ki je prihajal od oblakov in se zopet dvigal k oblakom. Godba pa je lila dalje v brezglasno temo nočnega vrta.

»Ali je prav, da sem prišel? Moral sem te videti, posloviti se od tebe za ves jutrišnji dan. Še nočoj pride moj stric, ki me vzame s sabo za ves dan. Videl te bom šele pojutrišnjem. Sem li prav storil, da sem še nočoj prišel k tebi za trenotek? Ali je prav?«

Omamljena, skoro brez zavestna je šepetala Klara:

»O, kako pravi!«

Privil je k sebi njene roke, tako da se je vsa njena postava nagnila k nje-mu ter zopet pričel šepetati:

»Idi k vratom v plotu, tudi jaz pridem tja, tam se sestaneva ter pojdeva po drvoredu do najine klopice. Ho-češ?«

Klara se je polagoma zavedla. Ko je slišala njegove, v strastnem razburjenju govorne besede, je odkimala z glavo in šepetala proseče:

»Ne — ne prosite me tega — ne si-lite v me, sicer res odidem.«

S hlastnim ukretom je izpustil nje-ne roke, takoj nato pa si jo je zopet privil na prsi.

»Prav imaš! Le pojdi! Hvala ti, da greš. Naj naju loči plot. A ne obračaj glavič od mene. Nagni jo bliže k me-ni — tako, ljubica moj!«

Njena glava je ležala na njegovi rami; ona je zatisnila oči ter se brez misli udajala blaženemu trenutku.

V temi, sedaj brezvetrni, sedaj pre-vevani od vetra, je klavir pel koprne-če, pojoče glasove ljubezni. Z obrazom čisto blizu njenih lic, pogled vtaplja-joč v njene oči, je vprašal:

»Ali me ljubiš?«

Nekaj hipov je molčala, potem pa je njenim v ljubeči opojnosti odprtim ustom kot najtišji dih ušlo šepetanje:

»Rada te imam!«

»O, zlato dekle!«

Ta hip pa se je zgodilo nekaj po-sebnega. Že pred nekaj minutami se je iz goste teme pojavila človeška posta-va, ki se je razgovarjala dvojici sedaj bližala po prstih, sedaj se zopet plaho oddaljevala. Klara je bila opazi-la, da se nekaj giblje, vendar je misli-la, da je to izrodek njene razburjene domišljije. Sedaj ni bilo več dvoma. Postava, ki je že dalje časa stala zadaj, je bil mož v obleki s kovinastimi gum-bi, ki so se mu svetili naprsi in ro-kavih, kadar je stopil iz senice.

Šepetanja ob plotu stoječe dvojice ni mogel slišati, morda ni niti videl deklice, ki jo je zakrivalo visoko moš-ko telo. Tega pa je dobro videl, ter ga obkroževal nekaj minut nevedoč, kaj bi naredil.

Nagnjen čez deklico, ki mu je gla-vo naslanjala na ramo, je mož začu-den šepetal:

»Poglej me! Ne umikaj mi ust — vse zaman — tvoje ustnice vendarle najdem — jih dobim!«

Iz teh zelo tiho govorjenih besed je vendarle zvenela sila strasti in vo-lja človeka, ki je bil navajen zmage.

A zdajci je le nekaj korakov oddal zazenel nizek glas, poln globokega spoštovanja, razločno, dasi nekoliko plaho:

»Presvetli knez!«

Mož je vztrepetal od nog do glave, povsili roke, okrenil glavo in vprašal čisto mirno:

»Kdo je tam?«

»Vaše svetlost stric je prišel in ukazal, naj povsod poiščem vašo svet-lost.«

Šele sedaj se je zavedel tisti, kogar so se tikale te besede, in popadel ga je huda jeza. Razburjen je zaklical s tre-petajočim glasom:

»Poberi se!«

V drevoredu so se zopet čuli koraki, ki so se naglo oddaljevali.

Sedaj se je zopet obrnil k deklici, ki je stala za plotom strumno vzravnana, kakor prirastla.

S prisiljenim smehljajem je rekel:

»Vse je izdano! Ta bedaki! Ne bodi huda, storil sem to iz strahu, da mi ne pobegneš! Ali bi bila sicer tudi prišla? Ali bi se bila mogla razgovarjati tako neprisiljeno?«

S široko odprtimi očmi, še vedno kakor omamljena stoječa na istem me-stu, je šepetala v nepopisni grozi:

»Vi ste knez?«

Iz njenih besed je zvenelo nekaj kakor blaznost.

In je zopet pričel:

»Da — ali kaj zato? Ali je vsled te-ga kaj drugače?«

Zopet je poskušal prijeti jo za roke. Ona pa jih je dvignila h glavi, zako-pala prste v lase, iz ust pa se ji je izvil čuden krik, tako glasan, da je odmeval čez oba vrta. Isti hip se je obrnila, zbe-žala, kakor gnana od smrtnega strahu ter izginila v temi.

(Dalje prihodnjič.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Mala oznanila.

Samostalnog korespondenta za francusku i nemačku ko-respondenciju sa znanjem ste-nografije i daktilografije po-trebujem. Prvenstvo koji je radio u izvoznim radnjama. Prepise dokumenata referencije ponude sa uslovima plate po-slati Nikola A. Jovanović Valjevo, Srbija. 890 2-2

Sofera spremnog za luksuzni auto trebam. Ponude poslati Nikola A. Jovanović Valjevo, Srbija. 891 2-2

Sposobnog majstora i ra-dnike za sušenje šljiva a la Goricien (ljuštenje bez košpe sumporisane) trebam. Ponudbe sa detaljnim uslovima i refe-rencijama poslati Nikola A. Jovanović, Valjevo, Srbija. 889 3-2

Z dvoletno prakso želim stopiti v trgovino mešanega bla-ga. Pogoji: brezplačna hrana in stanovanje. 913

Dobro mleko za otroke se do-bi vsaki dan od 9. ure naprej v mlekarini Ivana Golob, Slo-venska ulica 16. 910

Proda se: Postelja z žimnico, 2 postelji z vložkom, miza, ku-hinjska kredenca, kozarec za vino. Vpraša se: Retovski trg št. 8, Zidansek. 912

Hiša z lepim vrtom v bližini te. enakega koledvora se proda za 160.000 kron. Vpraša se v gostilni Očko na Teznu. 911

Trda spalnica se ceno proda. Aleksandrova c. 203. 916 2-1

3-2

Med. univ. Dr.

878

L. NOVAK

Razlagova ulica 25

ordinira od 1/2 12. do 1. in od 2. do 3.

Vinske buteljke

in šampanjske steklenice kupuje vsako množino in po dobri ceni

Gjuro Valjak

„Grajska klet“ in vinska trgovina, Maribor, Mlinska ulica št. 2. 908

Veletvrdka kolonijalne stroke v Mariboru sprejme

spretnega zastopnika

za mesto Maribor. Pogoj strokovno znanje in neoporečnost. Ponudbe na poštni predal št. 5 Maribor. 871 3-3

Naznanilo cenj. občinstvu!

Vsled preureditve moje trgovine prodajam od danes naprej vse blago

20 odst. pod dnevno ceno.

Gospodje trgovci dobe še znaten popust.

Za obilen obisk se priporoča

906 3-2

Martin Stadler, trgovina z meš. blagom

na drobno

Maribor, Vetrinjska ulica 26

na debelo

Hotel-restavracija „Stara pivarna“

(Halbwidl)

914

Danes, v četrtek, dne 8. junija 1922 ob 19. uri zvečer ob priliki proslave poroke Njeg. Veličanstva kralja Aleksandra I.

velik vrtni koncert.

Švira celokupna godba gasilnega društva Pekre.

Vstop prost. Danes zajtrk. Vstop prost.

Podružnica R. Bunc in drug

Maribor, Koroška cesta 17

priporoča

870 3-3

prima Gavrilovičovo zimsko salamo od tovarne v Petrinji ali od zaloge v Mariboru po dnevnih cenah, istotako svinjsko mast in slanino.

Nadalje je v zalogi razno vrvarsko blago, motvoz in čevljarska dretna trdnice A. Sinkovec v Grosuplju. Razno žganje, spirit, žigice i. t. d. vedno v zalogi.

Zamenjam stanovanje v Celju, obstoječe iz treh velikih, svetlih sob v pritličju, kuhinje in pritlikin, za stano-vanje s 4-5, četudi manjšimi sobami v Mariboru, če mo-góče v bližini parka, event. s kosčkom vrta. — Naslov pove-uprava „Tabora“.

Seno slamo in drva

prodaja

Andrej Oset

Aleksandrova cesta št. 57
855 Telefon 88. 10-7

Ne pozabi naročnino!

Reklamna prodaja.

Po celem mestu se govori

da se najbolje in najceneje kupi blago, perilo, galanterijsko blago in drobnina pri

Letonji, Aleksandrova cesta 23.

Poskus zadostuje, da postanete moj stalni odjemalec.

Neizmerno po ceni!

909

VIBIRADI

imeli lepo obleko, perilo, kravate, nogavice, robce, čevlje, klobuk in še povrh

VIBIRADI

VEDNO DOSTI DENARJA

== za razne druge potrebščine. ==

TO DOSEŽETE LE TEDAJ

— če boste kupovali vse manufakturno blago, sukno, platno, perilo, gotove obleke za moške, ženske in otroke pri tvrdki: —

J. N. ŠOŠTARIČ, Maribor, Aleksandrova cesta šte. 13,

ker le tam je najboljše blago, najboljša postrežba in najnižje cene. Železničarji in poštni uslužbenci dobijo blago tudi na obroke.